

มคอ.๓ รายละเอียดของวิชา
มนุษย์กับสังคม
Man and Society

สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ปรัชญา ภาษาอังกฤษ การสอนภาษาไทย
และสังคมศึกษา
หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต และนิสิตศาสตรบัณฑิต
คณะพุทธศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

รายละเอียดของวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
คณะ	คณะพุทธศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
หลักสูตรสาขาวิชา	สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ปรัชญา ภาษาอังกฤษ การสอนภาษาไทยและสังคมศึกษา หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต และนิสิตศาสตรบัณฑิต

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. รหัสและชื่อวิชา

๐๐๐ ๑๐๑ มนุษย์กับสังคม

๒. จำนวนหน่วยกิต

๓ (๓-๐-๖)

๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

สาขาวิชาพระพุทธศาสนา ปรัชญา ภาษาอังกฤษ การสอนภาษาไทยและสังคมศึกษา หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต และนิสิตศาสตรบัณฑิต

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้สอน อาจารย์พันทิวา ทับภูมี

อาจารย์ผู้รับผิดชอบ อาจารย์พันทิวา ทับภูมี

๕. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน

ภาคการศึกษาที่ ๑ ชั้นปีที่ ๑

๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)

-

๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisite) (ถ้ามี)

-

๘. สถานที่เรียน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

31 พฤษภาคม 2568

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

นิสิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมนุษย์และความสัมพันธ์กับผู้อื่นในสังคม รู้จักบทบาทหน้าที่ในฐานะพลเมือง มีศักยภาพในการพัฒนาตนเองและปรับปรุงพฤติกรรม ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นท่ามกลาง

ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสม วิเคราะห์ปัญหาสังคม และนำเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาสังคมได้อย่างมีเหตุผล

๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา / ปรับปรุงรายวิชา

๒.๑ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงรายวิชาให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๒.๒ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัย

๒.๓ เพื่อพัฒนาเนื้อหาสาระให้มีความทันสมัย

๒.๔ เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของกระบวนการเรียนการสอน

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความหมายและความเป็นมาเกี่ยวกับมนุษย์กับสังคม ตามหลักการทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคม สถาบันสังคม ประชาสังคม กระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรม การวิเคราะห์ปัญหาสังคมและแนวทางการแก้ไขปัญหาสังคมแบบสันติวิธี ความเป็นพลเมือง และการสื่อสารทางสังคมยุค New Normal

๒. จำนวนชั่วโมงที่ต้องใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ / งานภาคสนาม / การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิตเฉพาะราย	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง ๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

- อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)

หมวดที่ ๔ การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รหัสวิชา	รายวิชา	๑. คุณธรรม จริยธรรม			๒. ความรู้			๓. ทักษะทางปัญญา			๔. ทักษะความสัมพันธ์			๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข		
		๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓
๑. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ๓๐ หน่วยกิต																
ก. วิชาบังคับ ๑๔ หน่วยกิต																
๐๐๐ ๑๐๑	มนุษย์กับสังคม		●	●	●		●		●	●		●			●	

๑. คุณธรรมและจริยธรรม

๑) ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม	๒) กลยุทธ์การสอนที่ใช้ พัฒนาการเรียนรู้ด้าน คุณธรรม จริยธรรม	๓) กลยุทธ์การประเมินผลการ เรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม
(๑) มีศีลธรรม และศรัทธาอุทิศตน เพื่อพระพุทธศาสนา (๒) มีจิตสาธารณะและเสียสละ เพื่อส่วนรวม (๓) เคารพสิทธิ ศักดิ์ศรีความเป็น มนุษย์ และรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น	(๑) สอดแทรกเรื่องศีลธรรม ศรัทธา จิตสาธารณะและการ เสียสละเพื่อส่วนรวม ในการเรียน การสอน (๒) การเป็นต้นแบบที่ดีของผู้สอน (๓) เรียนรู้จากกรณีตัวอย่าง ประเด็นปัญหาทางด้านศีลธรรม เพื่อให้ผู้เรียนฝึกการแก้ปัญหา (๔) เรียนรู้จากสถานการณ์จริง และจัดกิจกรรมในชั้นเรียนหรือ นอกชั้นเรียน	(๑) สังเกตพฤติกรรมของนิสิตใน ชั้นเรียนหรือนอกชั้นเรียนอย่าง ต่อเนื่อง (๒) อภิปราย รายงาน การนำเสนอ และการตอบคำถาม (๓) พิจารณาจากผลการเข้าร่วม กิจกรรมของนิสิต (๔) นิสิตประเมินตนเอง เพื่อน ประเมินเพื่อน
๒. ความรู้		
๑) ผลการเรียนรู้ด้านความรู้	๒) กลยุทธ์การสอนที่ใช้ พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้	๓) กลยุทธ์การประเมินผลการ เรียนรู้ด้านความรู้
(๑) มีความรู้ ความเข้าใจ หลักการ ทฤษฎีและเนื้อหา (๒) ใช้ ความรู้ มาอธิบาย ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมี เหตุผล (๓) สามารถนำความรู้มาปรับใช้ ในการดำเนินชีวิตได้และแสวงหา ความรู้อย่างต่อเนื่อง	(๑) สอนแบบบรรยายและใช้โจทย์ ปัญหา (๒) สอนโดยใช้กรณีศึกษา (๓) เรียนรู้โดยการปฏิบัติ (๔) เรียนรู้แบบร่วมมือ	(๑) ทดสอบย่อย (๒) สอบกลางภาคและปลายภาค เรียน (๓) ผลการรายงานหรืองานที่ มอบหมาย (๔) นำเสนอผลงาน
๓. ทักษะทางปัญญา		
๑) ผลการเรียนรู้ด้านปัญญา	๒) กลยุทธ์การสอนที่ใช้ พัฒนาการเรียนรู้ด้านปัญญา	๓) กลยุทธ์การประเมินผลการ เรียนรู้ด้านปัญญา
(๑) สามารถค้นหาข้อมูล ทำความ เข้าใจ และประเมินข้อมูลจาก หลักฐาน	(๑) สอนแบบบรรยาย (๒) สอนโดยใช้กรณีศึกษา (๓) เรียนรู้โดยการปฏิบัติ (๔) เรียนรู้แบบร่วมมือ (๕) อภิปรายกลุ่ม	(๑) ทดสอบย่อย (๒) สอบกลางภาคและปลายภาค เรียน (๓) ผลงานที่มอบหมาย (๔) นำเสนอผลงาน

(๒) สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างเป็นระบบและมีเหตุผล (๓) สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะเพื่อแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม		
๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		
๑) ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	๒) กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	๓) กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
(๑) สามารถทำงานเป็นทีมทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม (๒) มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักควบคุมอารมณ์ และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล (๓) รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	(๑) มอบหมายงานกลุ่ม (๒) สอนจากสภาพจริงที่เกิดขึ้นในชุมชนและสังคม (๓) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน	(๑) สังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกระหว่างการเรียนการสอนและการทำงานร่วมกับเพื่อน (๒) ประเมินผลงานที่ได้รับมอบหมาย (๓) พิจารณาจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต
๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
๑) ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	๒) กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	๓) กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
(๑) ใช้ทักษะวิเคราะห์เชิงตัวเลขได้ (๒) ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อความหมายได้ดี ทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียน (๓) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม	(๑) สอนโดยการฝึกปฏิบัติ (๒) มอบหมายงานค้นคว้าความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ (๓) นำเสนองานโดยใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ	(๑) ทดสอบย่อย (๒) สอบกลางภาคและปลายภาคเรียน (๓) ผลการรายงานหรืองานที่มอบหมาย (๔) นำเสนอผลงาน

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมและวิธีการสอน	ผู้สอน
๑-๒	บทที่ ๑ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับมนุษย์และสังคม - ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับมนุษย์กับสังคมตามหลักการทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ - ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับ สังคม - พัฒนาการของสังคมมนุษย์ - ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคมในเชิงสังคมศาสตร์	๖	กิจกรรม - แนะนำคำอธิบายรายวิชา/แผนการสอน - แนะนำวัตถุประสงค์ของการเรียนประจำบท - ชี้แจงการวัดและประเมินผลรายวิชา - บรรยายยกตัวอย่างประกอบ - ให้นิสิตวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างมนุษย์ตามแนวมุทศาสตร์และมนุษย์ตามแนวสังคมศาสตร์ วิธีการสอน - สอดแทรกเรื่องศีลธรรม ศรัทธา จิตสาธารณะและการเสียสละเพื่อส่วนรวม ใน การเรียนการสอน - ทดสอบย่อยท้ายคาบ	อ.พันทิwa ทับภูมื
๓-๔	บทที่ ๒ แนวคิดและทฤษฎีสำคัญในการศึกษามนุษย์กับสังคม - ทฤษฎีโครงสร้างและหน้าที่ (Structural – Functional Theory) - ทฤษฎีความขัดแย้ง (Conflict Theory) - ทฤษฎีปฎิรวรณนิยม (Exchange Theory)	๖	กิจกรรม - แนะนำวัตถุประสงค์การเรียน - บรรยายประกอบสื่อ Power Point - ฝักวิเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีที่สอดคล้องกับพฤติกรรมของมนุษย์ วิธีการสอน - สอนโดยใช้กรณีศึกษา - ทดสอบย่อยท้ายคาบ	อ.พันทิwa ทับภูมื

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมและวิธีการสอน	ผู้สอน
	- ทฤษฎีการกระทำระหว่างโดยสัญลักษณ์ (Symbolic Interactionism) - ทฤษฎีปรากฏการณ์นิยม (Phenomenology) - ทฤษฎีการพึ่งพา (Dependency Theory) - การศึกษามนุษย์กับสังคมตามแนวพระพุทธศาสนา			
๕-๖	บทที่ ๓ พฤติกรรมและปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคม - ความหมายของพฤติกรรมมนุษย์ - ที่มาของพฤติกรรมมนุษย์ - ปัจจัยพื้นฐานที่ทำให้เกิดพฤติกรรมมนุษย์ - ประเภทของพฤติกรรมมนุษย์ - ความสำคัญของการศึกษาพฤติกรรมมนุษย์ - ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์ - การพัฒนาพฤติกรรมมนุษย์ - การปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคม - พฤติกรรมการรวมหมู่	๖	กิจกรรม - แนะนำวัตถุประสงค์ - บรรยายประกอบสไลด์ Power Point - ยกตัวอย่างประกอบ - วิเคราะห์พฤติกรรมมนุษย์ที่สอดคล้องกับตนเองและผู้อื่น - อภิปรายซักถาม - สรุปเนื้อหา วิธีการสอน - สอนโดยใช้กรณีศึกษา - สอนจากสภาพจริงที่เกิดขึ้นในชุมชนและสังคม - ทดสอบย่อยท้ายคาบ	รศ.ดร.วิทยา ทองดี
๗	บทที่ ๔ สถาบันทางสังคมและการขัดเกลาทางสังคม - ความหมาย และความเป็นมาของสถาบันทางสังคม - ลักษณะของสถาบันทางสังคม - องค์ประกอบของสถาบันทางสังคม - ประเภทของสถาบันทางสังคม - ประโยชน์ของสถาบันทางสังคม	๓	กิจกรรม - แนะนำวัตถุประสงค์การเรียนรู้ - บรรยายประกอบสไลด์ Power Point - ยกตัวอย่างประกอบ - วิเคราะห์ความแตกต่างของสถาบันทางสังคม	อ.พนทิภา ทับภูมิจิ

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมและวิธีการสอน	ผู้สอน
	- ความสัมพันธ์ของศาสนากับสถาบันทางสังคม - การขัดเกลาทางสังคม - ความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันทางสังคมกับการขัดเกลาทางสังคม		- อภิปรายถามตอบ วิธีการสอน - สอนจากสภาพจริงที่เกิดขึ้นในชุมชนและสังคม - ทดสอบย่อยท้ายคาบ	
๘	บทที่ ๕ กระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรม - กระบวนการ - กระบวนการทางสังคม - กระบวนการทางวัฒนธรรม - ความสัมพันธ์ระหว่างสังคมกับวัฒนธรรม - ลักษณะกระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรม - ผลของกระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรม	๓	กิจกรรม - แนะนำวัตถุประสงค์การเรียนรู้ - บรรยายประกอบสื่อ PowerPoint - อภิปรายซักถาม วิธีการสอน - สอนจากสภาพจริงที่เกิดขึ้นในชุมชนและสังคม - ทดสอบย่อยท้ายคาบ	อ.พันทิwa ทับภูมื
๙-๑๐	บทที่ ๖ ประชาสังคม - ความหมายของประชาสังคม - องค์ประกอบของประชาสังคม - สาเหตุการเกิดประชาสังคม - กระบวนการของประชาสังคม - คุณธรรมของประชาสังคม - กรณีศึกษากลุ่มประชาสังคม	๖	กิจกรรม - แนะนำวัตถุประสงค์การเรียนรู้ - บรรยาย/ประกอบสื่อ PowerPoint - มอบหมายงานกลุ่ม - นำเสนอและอภิปราย/ซักถาม วิธีการสอน - สอนโดยใช้กรณีศึกษา - มอบหมายงานค้นคว้าความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ - ทดสอบย่อยท้ายคาบ	อ.พันทิwa ทับภูมื
๑๑	บทที่ ๗ ความเป็นพลเมือง - นิยามและความหมายของความเป็น	๓	กิจกรรม	อ.พันทิwa ทับภูมื

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมและวิธีการสอน	ผู้สอน
	พลเมือง - ประวัติศาสตร์และประเภทของความเป็นพลเมือง - แนวคิดความเป็นพลเมือง - คุณลักษณะของความเป็นพลเมือง - การพัฒนาความเป็นพลเมืองดี - หลักพุทธธรรมที่เกื้อหนุนต่อการพัฒนาความเป็นพลเมืองดี		แนะนำวัตถุประสงค์การเรียนรู้ - บรรยาย/ประกอบสื่อ PowerPoint - อภิปรายหน้าชั้นเรียน/ซักถาม - สรุปท้ายบท วิธีการสอน - สอนโดยใช้กรณีศึกษา - ทดสอบย่อยท้ายคาบ	
๑๒-๑๓	บทที่ ๘ การวิเคราะห์ปัญหาสังคมและแนวทางการแก้ไขปัญหาสังคมแบบสันติวิธี - ความหมายของปัญหาสังคม - ลักษณะของปัญหาสังคม - ที่มาของปัญหาสังคม - ประเภทของปัญหาสังคม - ทฤษฎีปัญหาสังคม - การวิเคราะห์ปัญหาสังคม - แนวทางแก้ไขปัญหาสังคมแบบสันติวิธี	๖	กิจกรรม แนะนำวัตถุประสงค์การเรียนรู้ - บรรยาย/ประกอบสื่อ PowerPoint - สรุปท้ายบท วิธีการสอน - การเรียนรู้จากกรณีตัวอย่างประเด็นปัญหาทางด้านศีลธรรม เพื่อให้ผู้เรียนฝึกการแก้ปัญหา - มอบหมายงานค้นคว้าความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ - นำเสนองานโดยใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ - ทดสอบย่อยท้ายคาบ	อ.พันทิwa ทับภูมื
๑๔	บทที่ ๙ การสื่อสารทางสังคมในยุคความปกติใหม่ (New Normal) - สังคมยุคความปกติใหม่ (New Normal) - การดำรงชีวิตของมนุษย์ในยุคความปกติใหม่ (New Normal)	๓	กิจกรรม แนะนำวัตถุประสงค์การเรียนรู้ - บรรยาย/ประกอบสื่อ PowerPoint - มอบหมายงานรายบุคคล ฝึกวิเคราะห์	อ.พันทิwa ทับภูมื

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมและวิธีการสอน	ผู้สอน
	- แนวคิดและทฤษฎีการสื่อสารทางสังคม - การสื่อสารทางสังคมยุคความปกติใหม่ (New Normal)		ปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และควรนำหลักธรรมมาแก้ไขปัญหานั้นอย่างไร ? - อภิปรายหน้าชั้นเรียน/ซักถาม - สรุปท้ายบท วิธีการสอน - การเรียนรู้จากกรณีตัวอย่างประเด็นปัญหาทางด้านศีลธรรม เพื่อให้ผู้เรียนฝึกการแก้ปัญหา - สอนแบบบรรยายโดยใช้ภาพประกอบและคลิปวิดีโอ - ทดสอบย่อยท้ายคาบ	
๑๕	บทที่ ๑๐ การพัฒนาคุณภาพชีวิตมนุษย์กับสังคมในยุคความปกติใหม่ (New Normal) - ความหมายของคุณภาพชีวิต - การพัฒนาคุณภาพชีวิต - เทคโนโลยีกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต - การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแนวพระพุทธศาสนา - การสร้างภูมิคุ้มกันชีวิตมนุษย์กับสังคมตามแนวพระพุทธศาสนา	๓	กิจกรรม แนะนำวัตถุประสงค์การเรียนรู้ - บรรยาย/ประกอบสื่อPowerPoint - อภิปรายหน้าชั้นเรียน/ซักถาม - สรุปท้ายบท วิธีการสอน - การเรียนรู้จากกรณีตัวอย่างประเด็นปัญหาทางด้านศีลธรรม เพื่อให้ผู้เรียนฝึกการแก้ปัญหา - สอนแบบบรรยายโดยใช้ภาพประกอบและคลิปวิดีโอ - ทดสอบย่อยท้ายคาบ	อ.พนทิภา ทับภูมี
๑๖	สอบปลายภาค	๔๕		วิทยาลัยสงฆ์ขอนแก่น

๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
๑	สอบปลายภาค	๑๖	๖๐%
๒	วิเคราะห์กรณีศึกษา คำนว้า การนำเสนอรายงาน การทำงานกลุ่มและผลงาน การทำแบบทดสอบท้ายคาบ	ตลอดภาค การศึกษา	๓๐%
๓	การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม อภิปราย เสนอความคิดเห็นในชั้นเรียน	ตลอดภาคการศึกษา	๑๐%

หมวดที่ ๒ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

๑. เอกสารและตำราหลัก

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. มนุษย์กับสังคม. กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๔.

๒. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

ไม่มี

๓. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

โกศล วงศ์สวรรค์ และสฤติ วงศ์สวรรค์. ปัญหาสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร: บริษัทรวมสาส์น

(๑๙๗๗) จำกัด, ๒๕๔๓.

ชบวน พลตรี. มนุษย์กับสังคม. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ โอเดียนสโตร์ จำกัด, ๒๕๓๗.

คณาจารย์ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา. สังคมและวัฒนธรรม : เอกสารประกอบการศึกษา
วิชา ๓๑๓ - ๑๘๓. พิมพ์ครั้งที่ ๙. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
๒๕๔๗.

จรัญ พรหมอยู่. การศึกษาปัญหาสังคม. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ โอเดียนสโตร์ จำกัด, ๒๕๒๘.
จำนง อติวัฒนสิทธิ์. สังคมวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ ๑๓. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์, ๒๕๔๙.

----- . สังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
, ๒๕๔๕.

----- . มนุษย์กับสังคม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๔.

จิตรกร ตั้งเกษมสุข และคณะ. คู่มือการศึกษาวิถีพุทธ. กรุงเทพมหานคร: เพ็ญฟ้าการ
พิมพ์, ๒๕๔๗.

ชัยวัฒน์ สถาอานันท์. สันติทฤษฎี-วิถีวัฒนธรรม (Peace theory and cultural elements).
กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิโกลคิมทอง, ๒๕๓๙.

----- . ทำลายทางเลือก : ความรุนแรง และการไม่ใช้ความรุนแรง. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิโกลคิมทอง,
๒๕๓๓.

ชูชัย ศุภวงศ์. ประชาสังคม : ทศวรรษคิดในสังคมไทย. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร:
บริษัท มติชน จำกัด, ๒๕๔๑.

ไชยวัฒน์ คำบุญ, และคณะ. ธรรมาภิบาล. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ น้ำฝน จำกัด, ๒๕๔๕.

ณรงค์ เส้งประชา. มนุษย์กับสังคม. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮาส์, ๒๕๔๐.

ณรงค์ เส้งประชา. ปัญหาสังคม. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ โอเดียนสโตร์ จำกัด, ๒๕๓๘.

ณัฏฐตา พิษิตบัญชาการ. ปัญหาสังคม. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๓๘.

ทัศนีย์ ทองสว่าง. สังคมไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ โอเดียนสโตร์ จำกัด, ๒๕๓๕.

ธีรยุทธ บุญมี. ธรรมรัฐแห่งชาตินิยมพุทธศาสนิกนิกายในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์สายธาร, ๒๕๔๑.

----- . ประชาสังคม. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ วิญญูชน จำกัด,

----- . สังคมเข้มแข็ง. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ มิ่งมิตร จำกัด, ๒๕๓๙.

ธีระพล อรุณะกสิกร และคณะ. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการ
บ้านเมืองและสังคมที่ดี. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, ๒๕๔๒.

นงเยาว์ ชาญณรงค์. ศาสนากับสังคม. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๒.

นิเทศ ดินนกุล. สังคมและวัฒนธรรม. พิมพ์ครั้งที่ ๑๐. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๙.

บันเทิง พาพิจิตร. สังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, ๒๕๔๗.

บุญสนอง บุญโยทยาน ,มนุษย์สังคม, กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๒๑.

บุษบง ชัยเจริญวัฒน์. ตัวชี้วัดธรรมภิบาล. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพระปกเกล้า, ๒๕๔๔.

ประเวศ วะสี. ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ สังคมและศีลธรรม.

ประสิทธิ์ รัตนมณี. วารสารรัฐสมิแล. ปีที่ ๒๗ ฉบับที่ ๒. (พ.ค.-ส.ค.) ๒๕๔๙.

ปราณี รามสูต และคณะ. พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน. กรุงเทพมหานคร: ธารการพิมพ์, ๒๕๔๕.

พรนพ พุกกะพันธ์. จริยธรรมทางธุรกิจ. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือ ดร.นพพร, ๒๕๔๕.

พระครูภาวนาโพธิคุณ. การเมืองใหม่วิถีพุทธ. ขอนแก่น: หจก.โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา, ขอนแก่น, ๒๕๕๓.

พระเทพโสภณ พุทธวิธีบริหาร. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์วันดาต้าโปรดักส์, ๒๕๔๘.

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). มองสันติภาพโลก ผ่านภูมิหลังอารยธรรมโลกาภิวัตน์.

กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สหธรรมิก จำกัด, ๒๕๔๒.

----- . สลายความขัดแย้ง. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ สหธรรมิก จำกัด, ๒๕๔๖.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต). หลักแม่บทของการพัฒนาตน. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๗.

พระไพศาล วิสาโล. สันติวิธีวิถีแห่งอารยะ. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิโกลดคิมทอง, ๒๕๔๙.

พระมหาสนอง ปัจโจปการี. มนุษย์กับสังคม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๓.

พระราชันท์มณี (ปัญญานันทภิกขุ). ยิ่งให้ง่ายได้. ม.ป.ท., ๒๕๑๕.

พิชัย ผกาทอง. มนุษย์กับสังคม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๗.

พุทธทาสภิกขุ. สันติภาพของโลก. กรุงเทพมหานคร: ธรรมทานมูลนิธิ, ๒๕๓๑.

ไพฑูรย์ มีกุล และคณะ. มนุษย์กับสังคม. พิมพ์ครั้งที่ ๑๓. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๔๕.

ไพฑูรย์ มีกุล. “การศึกษาทางสังคมศาสตร์,” ใน เอกสารการสอนชุดวิชามนุษย์กับสังคม หน่วยที่ ๑ – ๗. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๓๙.

----- . มนุษย์กับสังคม. พิมพ์ครั้งที่ ๘. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๔๓.

ไพโรจน์ อยู่มณเฑียร. วาทะธรรม: ว่าด้วยสันติภาพของพุทธทาสภิกขุ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ บ้านลานธรรม จำกัด, ๒๕๔๙.

พิน ดอกบัว. ศาสนาเปรียบเทียบ. กรุงเทพมหานคร: โสภณการพิมพ์, ๒๕๔๙.

----- . ศาสนาเปรียบเทียบ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์โสภณการพิมพ์, ๒๕๔๓.

มานพ นักการเรียน. พระพุทธศาสนากับสิ่งแวดล้อมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓.

วิทยาลัย, ๒๕๔๖.

มาร์ค ตามไท. การจัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธีในสันติวิธี: ยุทธศาสตร์ชาติเพื่อความมั่นคง.

กรุงเทพมหานคร: สถาบันยุทธศาสตร์ สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ, ๒๕๔๓.

รุ่งธรรม ศุจิธรรมรักษ์. สันติศึกษากับสันติภาพ เอกสารการสอนชุดวิชา ๑๐๑๐๑ สันติศึกษาหน่วยที่

๑-๗. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๓๓.

วันชัย วัฒนศัพท์. ความขัดแย้ง : หลักการและเครื่องมือแก้ปัญหา. พิมพ์ครั้งที่ ๒. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า, ๒๕๔๗.

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. จิตวิทยาสังคม ทฤษฎีและปฏิบัติการ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น จำกัด, ๒๕๔๕.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ. พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาคน, กรุงเทพมหานคร: อักษราพิพัฒน์, ๒๕๔๓.

สนธยา พลศรี. หลักสังคมวิทยา Principle of Sociology. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, ๒๕๔๕

-----หลักสังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร: บริษัท โอ.เอส.พริ้นติ้งเฮาส์ จำกัด, ๒๕๔๕.

-----กระบวนการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ โอเดียนสโตร์ จำกัด, ม.ป.ป.

สนั่น สุพิจญานนท์. เอกสารประกอบคำบรรยายกระบวนการเมืองและนโยบายเศรษฐกิจ.

ร้อยเอ็ด: วิทยาเขตร้อยเอ็ด มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๕๐.

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. สังคมวิทยาองค์การ. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๙.

-----สังคมวิทยาทัศน์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ภาพพิมพ์ จำกัด, ๒๕๓๙.

-----ทฤษฎีและกลยุทธ์การพัฒนาสังคม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๖.

สิริภพ เหล่าตระกูล. พุทธศาสนากับการปกครอง. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ สหธรรมมิก จำกัด, ๒๕๔๕.

-----พุทธศาสตร์การเมือง. กรุงเทพฯ : สหธรรมมิก จำกัด, ๒๕๔๕.

สุดา ภิรมย์แก้ว. มนุษย์กับสังคม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๔.

สุพรรณิ ไชยอำพร และ สนิท สมัครการ. การวิเคราะห์สังคมเพื่อการพัฒนา : แนวความคิดและ

วิธีการ. โครงการส่งเสริมเอกสารวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนศาสตร์, กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, ๒๕๔๗.

สุพัตรา สุภาพ. ปัญหาสังคม. พิมพ์ครั้งที่ ๑๖. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, ๒๕๔๖.

-----สังคมวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ ๒๒. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, ๒๕๔๕.

-----สังคมวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ ๗. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, ๒๕๓๘.

สุพิศวง ธรรมพันทา. มนุษย์กับสังคม. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ภูมิไทย, ๒๕๔๓.

สุรชาติ บำรุงสุข. บทความ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ : ปัญหาความมั่นคงใหม่. (มติชนสุดสัปดาห์

ฉบับวันที่ ๒๕-๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ปีที่ ๓๑ ฉบับที่ ๑๕๕๗)

สุวิทย์ วิบุลผลประเสริฐ. ประชาสังคมกับการพัฒนาสุขภาพพบทวีเคราะห์ทางวิชาการ. พิมพ์ครั้งที่ ๒.

กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข, ๒๕๔๐.

สุวิทย์ ไพทยวัฒน์ และ สุดจิต เจนนพกาญจน์. “มนุษย์กับวัฒนธรรม,” ใน เอกสารการสอนชุดวิชา

สังคมมนุษย์ หน่วยที่ ๑-๘. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๔๘.

อดิศักดิ์ ทองบุญ. ปรัชญาอินเดียร่วมสมัย. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร: สหมิตร พรินติ้ง, ๒๕๔๕.

อนุชาติ พ่วงสำลี และวีรบูรณ์ วิสารทสกุล. ประชาสังคม: คำ ความคิด และความหมายหนังสือชุด

ประชาสังคม ลำดับที่ ๗. กรุงเทพมหานคร: สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา, ๒๕๔๐.

อเนก เหล่าธรรมทัศน์. โครงการวิจัยและพัฒนาประชาสังคม ขบวนการประชาสังคมไทย: ความ

เคลื่อนไหวภาคพลเมือง. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๔๒.

อานนท์ อาภาภิรม. รัฐศาสตร์เบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๘.

อุดม บัวศรี,รศ. นิตยสารสาระวิชาการธรรมทรรศน์ (ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๒) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง

กรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น, ๒๕๔๓.

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนิสิต ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนิสิตได้ดังนี้

- แบบประเมินประสิทธิผลรายวิชาด้านกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่ได้รับ

- แบบประเมินการสอนประจำรายวิชา

๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน

ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้

- การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของผู้เรียน
- การสังเกตการณ์สอนของผู้ร่วมทีมการสอน
- ผลการสอบ
- การทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้

๓. การปรับปรุงการสอน

หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้

- สัมมนาการจัดการเรียนการสอน
- การวิจัยในชั้นเรียน

๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จาก การสอบถามนิสิต หรือการสุ่มตรวจผลงานของนิสิต รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้

- การตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนิสิต โดยตรวจสอบข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม
- การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนิสิตโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร

๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น โดยการปรับปรุงเนื้อหาหรือกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔
